

Kysymys kyselytunnille

Kysymys kyselytunnille

Terhi Koulumies [tkoulumies@hotmail.com]

Lähetetty: 25. huhtikuuta 2012 21:57

Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
26. 04. 2012	
Dnro/Dnr	<u>HER 2012-006743</u>
Tehtäväluokka	<u>00 00 03</u>
Uppgiftsklass	

Hei,

Tässä on kysymykseni valtuuston seuraavalle kyselytunnille.

Ystävällisin terveisin
Terhi Koulumies

Kysymys:

Kirkon diakoniatyöntekijät ovat havainneet kevään kuluessa, että yhä useampi helsinkiläinen vanhus on anonut heiltä apua toimeentulo-ongelmiinsa. Sekä vanhuksille myönnetyt avustukset että heiltä saadut avunpyynnöt ovat lisääntyneet. Avustusta hakeneet eläkeläiset ovat olleet huomattavan vanhoja, 80-90-vuotiaita. Kuulemma tyypillisiä syitä taloudellisten vaikeuksien taustalla ovat olleet suuret lääke- ja sairaanhoitokulut.

On muistettava, että viime aikoina Helsingin kaupungin harkinnanvaraisten avustusten kuten vaippojen, myöntämiskriteerit ovat tiukentuneet. Osalle kotihoidon asiakkaista on myös hankittu ateriapalvelun korvikkeeksi MenuMAT-ateriaautomaatti. Vaikka sen toimintaperiaate on periaatteessa hyvä, osa laitteen käyttäjistä ei ole osannut jaksottaa aterioidensa väliä tarkoituksenmukaisesti. Sen seurauksena ruoka-automaatin käyttökustannukset ovat nousseet aiottua korkeammaksi.

Ilmeisesti tällaiset pienetkin muutokset palveluiden kustannuksissa voivat johtaa kaikkein köyhimpien vanhusten taloudelliseen syrjäytymiseen. Luultavasti kotihoidon asiakkaiden yksinäisyys ja lisääntynyt huonokuntoisuus hankaloittavat avun hakemista oikeilta tahoilta oikea-aikaisesti.

Kysynkin, onko kaupunki huomannut toimeentulo-ongelmien lisääntymistä pienituloisten eläkeläisten keskuudessa ja onko kaupungilla tarkempaa tietoa niiden syistä? Millä keinoin kaupunki voisi varmistaa, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevat yksinäiset vanhuksat saavat kaupungilta tarvitsemansa avun?

Helsingissä 25.4.2012

Terhi Koulumies

23

Vastaus valtuutettu Terhi Koulumiehen kysymykseen eläkeläisten ja yksinäisten vanhusten toimeentulo-ongelmista

HEL 2012-006743 T 00 00 03

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus

Valtuutettu Terhi Koulumies kysyy onko kaupunki havainnut toimeentulo-ongelmien lisääntymistä pienituloisten eläkeläisten ja yksinäisten vanhusten keskuudessa sekä miten heidän tarvitsemansa apu voitaisiin varmistaa.

Vastauksena sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja toteaa sosiaaliviraston antaman lausunnon mukaisesti seuraavaa:

Helsingissä yli 65-vuotiaiden toimeentulotuen asiakkaiden määrä on pieni. Vuonna 2011 toimeentulotukea sai 2363 yli 65-vuotiasta, mikä on 5,7 % kaikista toimeentulotuen saajista.

Takuueläkeuudistuksen tultua voimaan 1.3.2011 monella eläkeläisellä päättyi oikeus toimeentulotukena myönnettäviin julkisiin terveydenhuollon menoihin. Tämä oli ennakoitavissa, koska uudistus liittyy yleiseen pyrkimykseen korottaa ensisijaisia etuuksia, jotta kansalaisten ei tarvitse turvautua viimesijaiseen sosiaaliturvan muotoon, toimeentulotukeen. Uudistus on ollut vaikuttamassa siihen, että vanhukset ottavat aiempaa harvemmin yhteyttä sosiaalitoimeen taloudellisissa asioissa. Näin ollen mahdollisuudet havainnoida vanhusten taloudellisia tilanteita ovat heikentyneet. Kaikki ikäihmiset eivät ole vanhusten palvelujen sosiaali- ja lähityön asiakkaita, joten tieto ei välity myöskään heidän kauttaan.

Kotihoidon työntekijät tapaavat työssään vanhukset, joille palvelut tuodaan kotiin. Palveluita ovat kotisairaanhoido ja kotipalvelu tukipalveluineen. Tukipalveluihin kuuluu myös ateriapalvelu, joka voidaan toteuttaa kotiin tuotuina valmiina kuumina ja kylminä aterioina tai Menuumat-ateria-automaatin aterioina. Aterioiden ottoa automaattista voidaan säädellä siten, että saman vuorokauden aikana ei ole mahdollista syödä lukuisia aterioita. Menuumat on samanhintainen kuin perinteinen ateriapalvelu. Kotihoidon maksujen määrittelyssä ja toimeentulotuen määrää laskettaessa käytetään erilaista tulopohjaa. Tästä syystä kotihoidon työntekijän on vaikea saada käsitystä vanhuksen kokonaistaloudellisesta tilanteesta, ja tieto mahdollisesta taloudellisesta tiukkuudesta ei välity sosiaalitoimen työntekijälle.

Vanhusten taloudellisen ahdingon pimentoon jääminen on varteenotettava uhka. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen antaa luontevan ti-

23.05.2012

laisuuden tiivistää kotihoidon ja toimeentulotuen työntekijöiden asiakas-
kaskohtaista yhteistyötä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

1

[Valtuutettu Terhi Koulumiehen kysymys](#)